

ДІЯЛЬНІСТЬ АДВОКАТА В ДОСУДОВОМУ ТА В СУДОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ГОСПОДАРСЬКОГО СПОРУ

у господарському кодексі України визначено право звернення до господарського суду для захисту своїх інтересів.

При розгляді господарського позову господарським судом дуже важливою є участь адвоката. адвокати по господарських справах (спорах) детально аналізують ситуацію, складають господарський позов та представляють інтереси в господарському суді.

реалізація господарсько-правових відносин є однією з найскладніших проблем у сфері господарської діяльності. адже в бізнесі між підприємствами, установами, організаціями й громадянами (суб'єктами підприємницької діяльності) виникають і припиняються різні господарські відносини, які не обходяться без конфліктів і протиріч. українське законодавство передбачає, принаймні, два способи вирішення спорів, які виникають у процесі господарської діяльності – досудовий (претензійний) і судовий порядок.

реалізація господарсько-правової відповідальності в господарських відносинах – це нині чи найскладніша проблема в теорії і практиці господарювання.

у процесі господарювання між підприємствами, організаціями – юридичними особами (у тому числі іноземними), громадянами, які в установленому порядку набули статусу суб'єкта підприємницької діяльності, складаються і припиняються різноманітні господарські відносини. в ринкових умовах вони не можуть відбуватися безконфліктно, без суперечностей між інтересами окремих суб'єктів господарської діяльності. тому для врегулювання окремих категорій суперечностей (господарських спорів) між учасниками господарських правовідносин законодавством передбачено спеціальний механізм їх досудового врегулювання, регламентований ст. 222 Гк України і розділом II ГПК України.

Загальним правилом досудового врегулювання спорів є те,

що учасники господарських відносин, які порушили майнові права або законні інтереси інших суб'єктів, зобов'язані поновити їх, не чекаючи пред'явлення їм претензій чи звернення до суду. тобто сторонам надано право самостійно, без втручання судових чи інших органів врегулювати конфліктну (спірну) ситуацію, яка виникла у зв'язку з укладенням, здійсненням, зміною чи припиненням господарських правовідносин.

стаття 28 Господарського процесуального кодексу України відносить представників сторін та третіх осіб до учасників судового процесу. На жаль, чинний ГПК України не приділяє окремої уваги адвокату як процесуальному представнику, що надає правову допомогу в господарському судовому процесі. так ч. 6 ст. 49 ГПК України згадує про адвоката лише в контексті можливості стягнення витрат за послуги адвоката стороні, на користь якої ухвалено рішення. але в той же час закон не дає відповіді на питання, на підставі якої норми адвокат бере участь в господарському процесі, в якій процесуальній якості та якими володіє правами.

у зв'язку з цим на практиці виникає ціла низка проблем, пов'язаних з участю адвоката в господарському процесі, які, на жаль, не отримали необхідного теоретичного та практичного вирішення, що зумовлює потребу їх детального дослідження та внесення відповідних змін до чинного законодавства.

досудове врегулювання спору є надзвичайно важливим етапом у випадку, якщо дії недобросовісного партнера призведуть до вирішення спору в суді. дотримання порядку досудового врегулювання спору засвідчить обґрунтованість та законність позиції, дотримання усіх вимог закону, чому сприяє допомога кваліфікованого адвоката.

ГПК не розкриває поняття досудового врегулювання господарських спорів і не наводить вичерпний перелік засобів такого врегулювання. однак зміст розділу II ГПК вказує на те, що законодавець під основними його елементами розуміє пред'явлення претензії та відповідь на неї.

в послуги адвоката досудового врегулювання спору входить:

- ведення переговорів з контрагентом;
- правовий аналіз усіх обставин виникнення спору;
- ведення ділового конфліктного листування;
- підготовка претензії або складання відповіді на претензію.
- проведення переговорів для врегулювання спірної ситуації.

в досудовому врегулюванні спору важливе значення має організація ефективної претензійної роботи.

окремим аспектом взаємодії адвоката із юридичною особою є представлення інтересів підприємства чи організації в судових органах. юридична особа може виступити стороною в судовому процесі як в судах загальної юрисдикції, так і в господарських судах. При цьому юридична особа може виступати позивачем по справі, відповідачем чи третьою особою. особливості участі адвоката в цивільному процесі розглянуті в окремому розділі, тож доцільним буде звернути увагу на порядок представництва інтересів юридичної особи адвокатом у господарському судочинстві.

Господарсько-процесуальний кодекс України зазначає, що справи юридичних осіб в господарському суді ведуть їх органи, що діють у межах повноважень, наданих їм законодавством та установчими документами, через свого представника. Представниками юридичних осіб можуть бути особи, повноваження яких підтверджуються довіреністю від імені підприємства, організації. довіреність видається за підписом керівника або іншою уповноваженою особою та посвідчується печаткою підприємства, організації. Громадяни можуть вести свої справи в господарському суді особисто або через представників, повноваження яких підтверджуються нотаріально посвідченою довіреністю(ст. 28).

Представник юридичної особи користується правами сторони, що визначені ст.22 ГПК України.сторони мають право знайомитися з матеріалами справи, робити з них витяги, знімати копії, брати участь у дослідженні доказів, заявляти клопотання, давати усні та письмові пояснення господарському суду, наводити свої доводи, міркування з усіх питань, що виникають у ході судового процесу.